

TELEGRAFUL ROMÂN.

apare Marția. Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Wekerle și cestiunea română.

Wekerle prim-ministrul nostru, și-a ținut Duminecă în 5 August c. înaintea alegătorilor sei din Baia-Mare vorbirea sa anunțată. Foile oficiose cu mai multe zile înainte au început să-i facă reclamă, vestind, că prim-ministrul în vorbirea sa va desvolta un șir întreg și precis al problemelor viitoare a politice magiare. Ne așteptam, că ministrul va atinge între altele și cestiunea naționalităților și în special cestiunea română; acesta s'a și întâmplat. Dar după glasul oficioselor ne așteptam, că ministrul se espună în mod concret și mijlocele, prin cari guvernul are de gând să resolve această cestiune.

În fapt însă prim-ministrul, după cum ăice „Hazánk”, a făcut critica stărilor, fără de a ne arăta modalitatea de a putea sana miseriile interne, fără de a indica în mod concret ceea ce este de făcut.

Patru cestiuni de însemnătate a atins ministrul în vorbirea sa. A vorbit despre politica bisericească a guvernului, răspundând și silindu-se a slăbi învinuirile imputate guvernului de Apponyi, fără de-a se referi expres la acesta, și afirmând, că guvernul a aflat, că introducerea căsătoriei civile obligătoare este singurul mijloc de a asigura teren liber de acțiune, fără frecări, diferitelor biserici! A vorbit apoi despre administrațiunea de stat, a cărei introducere este înomisă, despre cestiunea de naționalitate și în sfîrșit a atins și cestiunea de mine.

Pentru noi de interes mai mare este, ceea ce a ăis ministrul cu privire la cestiunea de naționalitate, deși nimic nou n'a enunțat, nimic concret pentru rezolvarea ei, ci cel mult generalități.

Ministrul declară, că nu recunoște în genere cestiune de naționalitate,

întocmai cum ăicea odinioară Tisa, deși în fapt această cestiune se împune tot mai mult, deși un coleg al prim-ministrului, ministrul de interne a recunoscut-o ca esistentă. Wekerle e de părere, că această cestiune își află sprigul în afară, în opiniunea publică din Europa, așadară prim-ministrul nostru nu caută isvorul nemulțămirii, unde el este, în mijlocul nostru, ci în afară, uitând, cu voia sau fără voie, că nemulțămirea românilor s'a născut aici, nu ațităată din afară ci în urma efortărilor de magiarizare și a altor nedreptățiri și numai după ce ea s'a născut și s'a lătit între români, îi s'a dus vestea în lumea largă. Acesta este procesul de desvoltare real al cestiunei române. Ministrul însă trăsese în iluziuni false, gădilitore pentru magiari, pentru ce a și fost aplaudat.

Vorbind despre magiarizare, precisază cestiunea magiarisării astfel:

„Cestiunea magiarisării la noi constă într'aceea, că noi dorim, ca să facem accesibilă pentru fie cine limba oficială a statului” adaugând, că o terorisare de-a zădărnici această dorință nu se suferă. Drept dovadă, că magiarii nu voiesc să facă cu forța magiari din români, provacă pe alegătorii sei a-i arăta „un singur om din românimea magiarisată cu forța”.

Nu este nici unul, dar nu pentru aceea nu este, pentru-că n'ar fi existat și nu ar exista tendința această ci pentru că nu s'a putut; tendința această s'a frânt și se va frânge pueră de rezistența noastră.

Pentru rezolvarea cestiunii ătă ce enunțațiuni face dl Wekerle:

Guvernul nu va suferi ca să se facă districte administrative, sau ori ce fel de împărțire după naționalități.

Cestiunea de naționalitate „după vederile mele” nu se pôte rezolva prin legi singuratică, ci numai prin o muncă sistematică! — Cum se fie această muncă sistematică, ministrul nu ne-o spune.

În fine ministrul se mângăie cu aceea, că idea națională „în viitorul cel mai apropiat va fi lipsită de însemnătatea sa primordială prin cestiuni de caracter social, economic și socialistic”. Se vede, că și acesta e un mijloc al guvernului, cel puțin „în viitorul apropiat”, de-a rezolva cestiunea română. Va veni socialismul și români nu vor mai fi naționaliști, își vor uta de limba și avutul lor național și vom avea pace de ei — trebuie ca așa s'a gândit prim-ministrul nostru, când a concepiat enunțațiunea de mai sus.

Enunțațiunile prim ministrului nstru în cestiunea română ne dovedesc de nou, ceea ce am afirmat în năl ultim al fôiei noastre, că guvernul nu se ocupă serios cu rezolvarea cestiunei de naționalitate.

Diaristica magiară și cestiunea română. „Südung. Reform”, diar apponyist din Timișoara vorbind despre părerile foilor maiare din B. pesta, referitoare la cestiunea română, le împarte în trei categorii, caracterizând pe fie-care astfel:

„O categorie o formeză șovinistii întransigenți, cari pornesc din punct de vedere, că gbul ungar este pentru ei lumea și vestesc că, ca tot este de estirpat ce pe pământ ungar nu mărturisește necondiționat că ee magiar și ar avé îndresnéla a afirma care naționalitatea sa proprie. Acest soi constă mai cu samă și cu prevalență din prioți plătiți, cari — la început, te miri ce naționalitate au fost — își închipue sunt mântuitorii statului și ai societății, jvilegiați și din oficiu și a căror convingere eulminază în axioma, că în ținuturi jiglote trebuie să fi aderent al guvernului entual deja din patriotism, și că fie cum fi nu-i iertat nici când se facă opozițiune.

„Un alt soi al fabricanților de foi ei se ocupă de cestiunea românilor, se reatéză din patrioții ardeleni, în a căror înă este mai cu samă presa capitalei și ei fac geșeft parte din patriotism, parte

representă familiile nobilitare din Ardél, adecă specificele interese ale acestora, ce se razimă în privilegiile avitice și cari pe acestea le-ar face de basă a întregii politice de stat a Ungariei. Acestia sunt un fel de ômeni, cari dacă le dai preste degete, numai decăt sbiară după secundanți, și cari ar dori se inee cu dueluri adevêrul.

„Al treilea soi se recruteză din ômeni, cari scriu pentru bani și anume scriu ceea ce li-se poruncesce.

„Ne putem dară închipui cum ar trebui să fie opiniunea publică, care s'ar forma după espectorațiunile astorfel de elemente; căci astfel de factori, fie din ori-ce motiv tôte spun, numai adevêrul nu. Și în adevêr cestiunea română se tracteză într'un mod în care tôte se esprimă, numai onestitatea și sinceritatea nu. . . .

La cestiunea salarisării protopresbiterilor.

(G.) În numărul 77 al „Telegraf. Român” de o pénă competență s'a sulevat cestiunea salarisării protopresbiterilor nostri. Cestiunea e la ordinea ăilei și frunțașii bisericii, preoți și mirenii trebuie se fie pătruși de însemnătatea și rezolvarea ei cât mai urgent. Cu cât mai iute, cu atât mai bine.

Timpurile sunt atât de critice pentru biserica noastră, încât ajunși protopresbiterii noștri fără prestațiunile ce le aveau până acum dela ședule, divorțuri etc. seu apoi ajungând afacerile acolo ca statul se le dea subvențiune, biserica noastră și cu ea poporul român ar cadé ușor prada străinului. Noi scim prea bine câte rele a produs în sinul bisericii noastre și numai împărțirea ajutorului de stat prin ministru. Scim sub ce condițiuni dejositoare dă ministrul ajutorul de stat. Scim ce rol jôcă chiar invêțătorii români dela scôlele comunale, dacă sunt scoși de sub jurisdicțiunea bisericeii. Scim ce rol dureros jôcă unii dintre

FOIȚA

Despre cultura minții și a inimii.

de

Eliseiu Mezei-Câmpean.

(Urmare.)

De laudele ce ăi-se aruncă în față din partea multora se te bucuri mai puțin decăt de batjocura cea mai veninosă, căci nu se face cu scop de a te înălța, ci de a putea ride de tine mai cu haz, dacă vor observa că le iai de bani buni.

Minciunile au ajuns o marfă atât de lăfă, încât ești silit să o iei și de nu ai vol. Pentru ca minciunile se valoreze mai mult, le poleesc cu jurăminte, cugetând, ca astfel vor amăgi urechile acelor pe cari minciunoșii îi cred mai nepricepuți decăt ei.

Unii cêrcă ași ascunde faptele lor mârșave după secul legii. Așa sunt tineri, cari înșală de pretutindeni, ba se dau celor mai rușinoșe corupțiuni cu cele câteva parale, car ar trebui să solvêscă cutărui serman sau femeie, ce prin sudorea feții abia își pôte câștiga pâinea ca să nu móră de fôme.

Ôre nu-i această faptă un păcat strigător la ceru? Și aceste moralități le comit fără nici o frică, căci de păcat nu sciu,

er legea având în vedere sôrtea părinților, cari pot fi ruinați de fi lor cei depravați neputându-i avea totdeauna sub supravegherea lor, nu constringe pe părinți a solvi datorile fiilor cari nu sunt maioreni. Ca se fie cineva moral n'are să se ăină numai de prescrierile legii, ci să se ăie după consciința eternă, căci legea judecă după ceea ce i-se pare și nu după ce este, căci pentru a putea judeca astfel, ar trebui să pêtrundă în internul fiecărui individ carele singur e isvorul cel adevêrat din care isvoresc altele.

Tu omule a căruî inimă încă nu s'au urit în glodul puturos al acestor păcate, feresce-te de aceia. Ca se poți cunoște lupii ce s'au îmbrăcat în pele de mel, se nu ăi pară rêu dacă vei sacrifica ceva și dela tine.

Dacă cutare cere câteva parale împrumut dela tine, dându-și chiar și onôrea, că le va solvi la un timp anumit, tu nu mai sta la îndoelă, dacă ai la îndemână dă-i, căci profitul cel vei avea și de nu-ăi va solvi e mai mare decăt scădămêntul de bani. Tu vei cunoște un om, ce-ăi vinde nu ca Isac dreptul de întâia nascere pentru un blid de linte, ci chiar onôrea pentru câteva parale, și cunocându-l vei sci se te feresci de-a mai avea vre-un amestec cu el în afaceri mai importante, căci dacă el nu e în stare a-ăi păstra onôrea în lucruri ba-

tele cu cât mai vêrtos nu și-o va păstra cele de o importanță mai mare.

Pe un cunoscut sau pe unul care-l mesci amic, care e numai cu puțin superior ăie în sciință, se nu-l consulți în împrinderile tale, căci puținii vor fi atât de ni la inimă ca să-ăi spună convingerea internă, ci ambițiunea prôstă a celor i mulți le va dicta, ca să te descuragieze ar unde e de lipsă îmbărbătare, de frică nu cumva tu să te înalți preste el, ci i bine mergi sau la un necunoscut, sau unul care e cu totul superior ăie, căci i curând ăi va spune adevêrul netemânse că-l vei întrece. Un amor desinteresat, platonic, pe cât de mult ridică pe om este lumea animalică și îl apropie de ceea i înalt, mai sublim, mai sfânt, de însă-ăi zinitatea, care singur numai e în stare a se pe om se înțelégă cât e de sublimă și puternică fericirea spirituală pe lângă a materială, pe atât dejosesece pe om amol care iese din gura multora, nici barêm să-l simtă, însă ei se folosesc de acest vânt ca de un rociu pentru a vênă și cele ai nevinovate ființe. Fiind că nu toți nt capabili pentru a iubi, cugetă că cel ăin să se folosescă de cuvêntul amor ca un vesmênt cu care să se învêlêscă pe n afară. Amorul cel adevêrat îl simt mai inimele acelor ființe, cari se asemănă

florei celei plapânde, care pôte să se bucare de rațele căldute ale sôrelui, dar tot odată să și vestească de ferbințala lor, și légănă frunțele atinse de o bôre lină, dar viforul o frânge, pare că o vedî suridênd fiind stropită de o plôe mărunțea, însă una vehementă o turtesce la pământ. Unei ființe simțitoare e de ajuns o ochire, un gest, o stringere de mână, ca să simtă trecênd prin tot corpul o scânteie electrică, se tremure să-ăi audă palpitarea inimei, aborul cei eșă din gură, să-i aprindă fața, se verse lacrimi de fericire, când împrêjurările sunt favorabile sau de durere, când se opun amorului său, atare ființă iubind o ăi va fi în stare a ăice că a trăit o viêtă întregă. Inimele nesimțitoare nu cred se pôte simți un amor platonic. Pe unul care a simțit un atare amor eu nu-l condemn chiar de a fi criminal, ci mai mult îl compățimesc, căci împrêjurările au fost atât de crude față de el încât l'au aruncat într'un pământ necultivat, deși conținea un simbur bun și acum în loc de fructe folositoare produce fructe selbatice.

Prin binecuvêntarea preotului căsătoria devine o taină sfântă, tot astfelu ăie eu, că un ce animalic, dacă premerge iubirea, devine omenesc. Dacă unirea soților s'ar face pe basa unei atari iubiri, atunci ar domni în familia acea deodată cu iubirea:

preoții slovaci și învățători. Se ne în-torcem ochii apoi spre dulcea Bucovina, unde preoții sunt plătiți din fondul religios și vom vedea cât de puțin s'a interesat preoția de sârteea poporului și de altă parte cât de mult a făcut trebile guvernului.

Ne cuprind fiori, când cugetăm ce urmări triste ar avea pentru noi românii și cea mai mică dotațiune a preoților nostri dela stat sub împrejurările în cari trăim. La ajutorul statului deci se nu conteze biserica noastră și chiar dacă i l'ar da — firesce pre lângă condițiuni oneroase și rușinoase — ar trebui se-l respingem. Cu atâta mai mult ar trebui se-l respingem când e vorba de ajutorarea protopresbiterilor.

Biserica trebuie se dispună sub orice împrejurări de protopresbiterii sei, cari sunt organe atât de însemnate în organismul nostru bisericesc, în viața poporului nostru. Și dispune va putea biserica numai atunci când ea îi va salarisa, și încă amesurat oficiului și agendelor multiple, ce au să le resolve.

Intrebarea însă e de unde se salarisezi protopresbiterii, și în ce măsură.

Autorul articolului din 77 Nr. dă a a se înțelege că s'ar putea de ajutoriu din fondul Rudolfin o sumă mai mărisoră, dacă s'ar reduce numărul protopresbiteratelor, și în acest cas fiind mai multe parochii d. e. 50 la un protopresbiter, mai ușor i-ar putea face o dotațiune suficientă, solvind d. e. fie-care parochie 10 fl. v. a. pentru salarisarea protopresbiterului.

Se poate vedea buna intențiune a autorului carele de o parte e îngrijit de sârteea protopresbiterilor; e' de altă parte de starea poporului, carele stors de sutele de aruncuri comunale și comitatense, cu greu va putea se și impuna nouă sarcini.

Reducerea protopresbiteratelor ar fi ultimul remediu, pentru salarisarea protopresbiterilor. Pus în executare proiectul, el s'ar putea realiza într'un timp foarte depărtat, și biserica trebuie să reguleze cât mai urgent această afacere.

A cassa unele protopresbiterate unde deja sunt protopresbiteri fungenți, ar putea produce oșeși-cari sguduiți între preoți, și chiar în sinul poporului — punând cazul că sunt și protopresbiteri tineri — a căror protopresbiterate ar trebui desființate.

Organisarea noastră bisericescă a mers pe încetul în ce privește protopresbiteratele, și încă nu e tocmai completă.

Mai vine la mijloc și împrejurarea, că începând cu o nouă arondare,

deși parțială în archidieceasă, ea nu s'ar putea mărgini aci. Diecesele su- rori încă ar trebui să ia măsurile de lipsă pentru salarisarea protopresbiterilor lor. Și astfel ar fi pôte mai bine a încerca rezolvarea și a lua unele măsuri, cari s'ar pute aplica în întreaga provincie metropolitană.

Mai vine la mijloc și împrejurarea că sinodul nostru archidieceșan, când a pășit la arondarea protopresbiteratelor așa după cum e în prezente, a avut în vedere pe lângă considerațiunile pur administrative și considerațiuni naționale. Numai așa ne espli, căm susținerea unor protopresbiterate cu 9—15 mii de suflete cum sunt ale Mureș Oșorheiului, Turda etc. De atari protopresbiterate precum observă și autorul articolului, nu ne este permis să ne atingem — să le desființăm — din contră vor trebui primo loco — luate în considerare, când va fi vorba de angajarea fondurilor bisericesci, la salarisare.

Dintre 35 protopresbiterate, 16 sunt unde reședința protopresbiterală este în orașe cu magistrat. *)

Demnitatea bisericeii noastre aduce cu sine că în aceste se nu se facă modificări, se nu se desființeze.

Ne rămân încă nouăsprezece protopresbiterate. Intrebarea e cari dintre aceste pot să susțină un protopresbiter și cari nu? Protopresbiteratul Agnita, Avrig, Reghin, Bran, Câmpeni, Geógiu combinate, Ilia, Mercurea, Seliște, Făgăraș și Zarandul cu jertfe puține pot să-și dateze protopresbiterii. Ar mai rămânea protopresbiteratele: Cetatea de pētră, Lupșa, Cohalm, Dobra, Solnoc, Tērnava și Unguraș în cari salarisarea va merge mai cu greu.

Dintre aceste protopresbiterate Cetatea de pētră, Lupșa, Unguraș și Solnoc sunt stavile contra magiarismului, cari cu pași gigantici se apropie de teritoriul Ardélului. Ar fi deci un păcat neiertat a le desființa. Singuri numai Cohalmul, Dobra și Tērnava s'ar putea aneasa la alte protopresbiterate fără vre o pagubă reală.

*

Spre a putea vorbi de salarisarea protopresbiterilor, ar trebui să cunoască omul în detaliu toate venitele unui protopresbiterat. De aci salarisarea se pôte discuta cu temei în sinodele protopopesci, la Venerabilul consistoriu și în urmă în sinodele archidieceșane și diecesane. Pe cale diaristică discutarea — în general — trebuie să se mărginească mai mult la generalități.

*) Abrud, Alba-Iulia, Bistrița, Brașov, Cluș, Deș, Deva, Hațeg, Mediaș, Mureș-Oșorhei, Orăștie, Sebeș, Sibiu, Sighișoara, Treiscaune, Turda.

În combinațiune la staverirea salariului unui protopresbiter pot să vină:

- venitul din parochia protopresbiterului;
- numărul sufletelor din protopresbiterat;
- contribuirile anuale dela fie-care parochie;
- fondurile protopresbiterale unde există;
- starea parochiilor din protopresbiterat;
- fondurile archidieceșane, din cari ar fi posibil a se da cevași pentru protopresbiteri.

Având aceste în vedere protopresbiteratele s'ar pute împărți în 3 categorii.

În clasa primă am pute pune protopresbiteratele cu populațiune de peste 19 mii până la 38 mii suflete.

Atari protopresbiterate sunt:

1. Abrudul 2. Agnita. 3. Alba-Iulia. 4. Avrig. 5. Bran. 6. Brașov. 7. Câmpeni. 8. Cluș. 9. Făgăraș. 10. Geógele combinate. 11. Hațeg. 12. Ilia. 13. Mercurea. 14. Orăștie. 15. Reghin. 16. Sebeș. 17. Sibiu. 18. Sighișoara. 19. Treiscaune. 20. Zarand.

În clasa a II-a s'ar pute pune protopresbiteratele cu o populațiune dela 14—19 mii suflete.

Atari protopresbiterate sunt:

- Bistrița, Cohalm, Deș, Deva, Lupșa și Seliște.

În clasa a III-a ar veni protopresbiteratele:

Cetatea de pētră, Dobra, Mediaș, Mureș Oșorhei, Solnoc, Tērnava, Turda și Unguraș.

Pentru protopresbiterii din clasa I. minimul salariului să fie 1200 fl. anual. Pentru cei din clasa a II-a 1000 fl. anual. Pentru cei din clasa a III-a 800 fl. anual.

Parochiile de clasa I ar pute să concurgă la susținerea protopresbiterului cu 20 fl. anual. Parochiile de clasa a II-a cu 15 fl. anual și cele de clasa a III-a cu câte 10 fl. v. a. Sumele prescise pentru fie-care parochie s'ar pute lua sau din lada bisericeii, sau din aruncă către popor. Aruncul pe popor cu atât mai mult va fi justificat cu cât părechile, cari vor pași la căsătorie — posibil — nu vor mai avea să plătescă taca pentru ședulele de cununie. Luăm d. e. protopresbiteratul Brașov:

a) Brașovul ca parochie	venitul fl. 800
b) Dela opt parochii de clasa I câte 20 fl.	" 160
c) Dela 11 parochii de clasa a II-a câte 15 fl.	" 165
d) Dela 11 parochii de clasa a III-a câte 10 fl.	" 110
Suma	fl. 1235

pôte vedea ușor căci mulți din clasele mai nalte a societății chiar fiind pretensiunile materiali prea mari, de cum se pășescă la căsătorie în etate mai înaintată, dar rămân și necăsătoriți, numai din cauza amintă, și înse vor cerca ași satisface plăcerea or în mod necorespunzător aședămintelor societății omenești, ceea ce va contribui la rescrearea destrăului, care aduce cu sine deenerarea omenimeii. Atât întârzierea de a e căsători, cât și necăsătoria numai din terese materiale este și o abatere dela gile firei, cari fiind cele mai înțelepte, menimea ar trebui numai să le reguleze, a nu se abate dela ele, căci atunci greșce. Toate acestea abateri se pot observa ai ales în clasele aristocratice mai înalte această clasă nu poți sci, care este chearea femeii, petrecând partea cea mai mare timpului fără vre-o ocupațiune folositoare. lucra se consideră, ca o dejosire pentru estă clasă, er pentru îndeplinirea afaceror științifice sunt destinați bărbaii. Ar i rămânea femeii ca ea să-și educă copii până ajung la etatea de a merge la lă. Dacă ar îndeplini conștiințios barēm ăsta chemare, ar trebui se fim mulțamiți.

(Va urma.)

Luăm d. e. protopresbiteratul Ungurașului:

a) Venitul din parochie fl. 400	
b) Dela 4 parochii de clasa a II-a câte 15 fl.	" 60
c) Dela 19 parochii de elasa a III-a câte 10 fl.	" 190
d) Din fondul Rudolfin	" 100
e) Dela 5 filii a 10 fl.	" 50
Suma	fl. 800

De dorit ar fi apoi ca în parochia unde e reședința protopresbiterului, dacă sunt două parochii și nici una de clasa I să se reducă parochiile la una singură, îndată ce ar fi posibil. În această categorie ar intra Abrudul, Alba-Iulia cu câte o parochie, Avrigul, ar pute rămânea cu 2 parochii, Zernescii cu 2 parochii numai, Câmpeni cu o parochie, Deva cu o parochie, Seliște a se reduce la 3 parochii, etc. etc. Unde protopresbiteratul nu ar pute să ridice salariul până la minimul celor 3 categorii în nici un modru, acolo va fi necesitate a se angaja mai mult fondurile archidieceșane.

În urmă trebuie să dicem: puneți toate la cale cei din fruntea protopresbiteratelor, ca să se formeze fonduri protopresbiterali.

Revista politică.

De când cu căderea lui Stambuloff în Bulgaria și venirea la putere a lui Stoilov, căruia i-se atribue mare rusofilism, se vorbește mult despre împăcarea Rusiei cu Bulgaria.

Cu privire la acesta diarul rusesc „Swiet“ dice că Bulgaria scie în ce condițiuni Rusia e gata la o împăcare cu Bulgaria. Aceste condițiuni pe care Rusia le menține ași ca și în trecut sunt espuse în monitoriul guvernului din 11 Februarie 1888. Reiese de acolo:

1. Că Rusia primesce ca Bulgaria să fie cărmuită în ceea ce privește drepturile prințului și ale poporului bulgar, de dispozițiunile tratatului din Berlin.

2. Că Rusia nu plănuiesc de loc a se amesteca în afacerile interioare sau în administrația bulgară, nici a face răspunzător pe cine-va de trecut.

3. Că lasă Sobraniei, grija de a restabili relațiunile celor două popore pe vechiul picior.

4. Că sarcina sa nu e de a ataca ci de a protege drepturile poporului bulgar; în sfârșit ea respinge orice măsură violentă ce s'ar lua pentru a stabili ordinea legală în Bulgaria.

De altă parte însă etă ce scrie „Swiet“:

„... Dar dacă s'ar reimpatria acesti emigranți, cu deosebire dacă fostii oficeri bulgari, din cari cam 20 procente au primit calificarea în institute militare rusești, ar fi reprimiți în armata bulgară, Rusia ar privi acest fapt drept gagiu, că de aci înainte Bulgaria va urma o politică rusofilă. În fine dice, că pentru ofensele primite, Rusia la tot cazul pretinde satisfacțiunea, ca principele Ferdinand să se supună unei nouă alegeri“.

* * *

Correspondentul vienez al fôiei rusești „Moscowskie Vedomosti“ anunță, că deputații Cehilor-tineri vor accentua și în sesiunea din estan a delegațiunilor punctul lor de vedere opozițional față cu tripla alianță. De asemenea ei au de gând să facă o propunere specială cu privire la evenimintele din urmă din Bulgaria și Sērbia și la rolul Austriei în acestea. În același timp ei vor aduce în discuție provinciile ocupate Bosnia și Herțegovina, cu care privilegiu se vor divulga o mulțime de lucruri interesante cu privire la propagarea culturii și la gospodăria fără de nici un control a domnului Kallay în aceste provincii.

* * *

Liga confederației balcanice. Din Paris se anunță că în 14 Iunie în salonul des Felibres s'a ținut o conferență în-

pacea și bunăînțelegere între toți membri familiei. Părinții, cari sunt apți de atare iubire, vor fi apți și de a sădi în fii lor cele mai nobile sentimente. Organisațiunea societății de ași e cu mult mai imperfectă decât se concedă celor ce simțesc amorul să se bucure de farmecile lui. Primul amor e cel mai puternic și mai durabil, dar foarte puțin tineri vor fi, cari se păstreze în inima lor, pe când pășesc la altariu, acest prim amor, căci pe când îl simt șed pe bancile scôlei. Împrejurările sau ambițiunea de a deveni domn mare îl conștrîng a se desface de aceea pe care au iubit, cea ce sângerează două inimi, până când nu intervine uitarea ca să acopere totul. Ființa care nefind espertă în ale amorului a fost atât de tare aplicată pentru primul amor, în urma unei esperințe triste, acum nu se va lăsa prinsă în lațul amorului, deci ceea ce a fost în stare mai înainte de a face o privire, un cuvânt, un zimbet nevinovat, acum abia va putea face complimentele adânci, cuvintele lingusitoare, îmbrăcișările voluptoase, acum sângele se interbentă, te aprîndi de un foc, dar acesta să și stingă curând. Dacă se va vedea înșelată atare ființă și de asta dată, se va rēsbuna întrebuințând numai din interes și fără a iubi formalitățile cochetăriei pentru a atrage în parte și alte ființe neesperte. Acesta fiind

acum o simulare pretinsă de interes, arată decădinta omenimeii. Din motivele arătate ași fi de părerea că învățământul să se scurteze, încetând cineva de a studia în scôla deodată cu încetarea vrēstei copilăresci, se înțelege că scôla ar trebui să sādēscă în tr'nsul interesul și să-i dea puțință de a se ocupa și de sine. Dacă interesele sociali ar fi atâtea numai din cauza, că durata învățământului e lungă, încă n'ar fi mult. Ași interesele materiale se înalță de-asupra ori căror altor interese, și prin urmare ele desfac, ceea ce vrea a lega amorul. Cine va cuteza a-și lega capul înainte de a-și fi asigurat o stare cât de bunișoră? Ași când lucsuria jôcă un rol tare important, femeia are multe pretensiuni.

Dar ore merită o condamnare atât de mare ființa care este conștrânsă — de atari părinți cari sunt orbiți de strălucirea aurului încât nu pot ceti și în inima ficei lor, — a se căsători, cu unul al cărui pēr a albit, juneța e vescegiță, mēdua stōrsa, — dacă ea va trāsări, și nu se va pute opune unei pasiuni puternice, ce se nasce într'nsa vēdēnd pe acela, care l'a iubit. Ar fi de dorit, ca interesele conjugali să nu fie împedecate de cele materiale, ci să fie asigurată fiecărui existența, când pășesc în viața practică.

Este nenatural când interesele materiale predominesc preste cele conjugali, această se

Nr. 1048/894. [152] 1—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia de Cl. III Măgura din protopresbiteratul Brănuului prin acesta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acesta parochie sunt sistematice ca venite sigure 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa la acesta parochie au a-și așterne suplicile lor instruite conform legii și regulamentelor în vigoare la subscrișul oficiu în termenul legal.

Zernesci, 30 Iunie 1894.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Brănuului, în conțelegere cu comitetul parochial concernente.

Traian Meșian,
protopresbiter.

Nr. 365/894. [151] 1—3

CONCURS.

Neivindu-se concurenți la concursul publicat pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch Nicolae Fecheticiu din Bachnea cu filia Bernade, prin acesta se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de capelan dau un venit sigur de 200 fl.

Doritorii de a ocupa au a-și așterne suplicile instruite conform legii subsemnatului oficiu.

Mediaș, 18/30 Iulie 1894.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Mediașului

Ioan Chendi,
adm. protop.

Nr. 263/894. [153] 1—3

CONCURS.

Pe temeiul venerabilei încuviințări consistoriale de sub Nr. 3487 B. a. c. prin acesta se escrie concurs nou pentru întregirea parochiei Terețel, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 355 fl. 20 cr.

Petenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor din vigoare subsemnatului oficiu în termenul deschis. În conțelegere cu comitetul parochial.

Brad, la 12 Iulie 1894.

Oficiul protopresbiterat gr. oriental al Zarandului.

Vasiliu Damian,
protopresbiter.

Nr. 584/894. [150] 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate din protopopiatul Mercurei se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Mercurea salariu anual 300 fl. 4 stângini lemne de foc, din cari se va încălzi și școala și 20 fl. relut de cuartir.

2. Brosteni, salariu anual 300 fl.

3. Gusu, salariu anual 300 fl.

4. Poiana, salariu anual 300 fl.

5. Sângătin, salariu anual 300 fl. și cuartir.

Petițiunile de concurs instruite în ordine se se așternă subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul deschis.

Concurenții se se presinte până la alegere în vre-o Duminecă sau sârbătoare, la biserică, spre a-și arăta destoinicia în cântările bisericesci.

Mercurea, la 12 Iulie 1894.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Mercurei în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Ioan Droc,
protopresb.

Nr. 240/894. [147] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante la școlile comunelor bisericesci din protopresbiteratul Câmpeni se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. În Căpuș, cu salariu de 300 fl v. a. din repartitie, cuartir cu grădină și lemne de foc.

2. În Ponorel, cu salariu de 300 fl v. a. din repartitie și fondul scolar și cuartir cu grădină.

3. În Poiana-Valea-verde, cu salariu de 300 fl v. a. din repartitie și cuartir cu grădină.

4. În Sohodol-Peles, cu salariu de 300 fl v. a. din repartitie cuartir și grădină.

5. În Vidra medie, cu salariu de 300 fl v. a. din fondul scolar și cuartir cu grădină.

Doritorii de a ocupa vr'unul din acestea posturi se-și trimită cererile concursuale însoțite de documentele recerute de lege în termenul deschis la subscrișul oficiu.

Posturile dela 2—5 sunt împreunate cu cantoratele, de aceea concurenții se se prezenteze în comunele bisericesci înainte de expirarea concursului.

Dela oficiul protopresbiterat gr. or. al Câmpenilor.

Câmpeni, 15 Iulie 1894.

Romul Furdui,
protopresbiter.

Nr. 318/894. [148] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci mai jos numite dela școlile confesionale gr. or. din tractul protopresbiterat al Treiscaunelor se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Dobârlău, salariu 316 fl. din fond și repartitie, cuartir liber în edificiul școlei și lemne pentru încălzit.

2. Intorsura Buzeu, clasa II, salariu 300 fl. din repartitie și relut de cuartir.

3. Lisneu, 163 fl. din fond și repartitie, cuartir liber în edificiul școlei și lemnele necesari de foc.

4. Poiana Sărată, clasa II, salariu fics în numerariu 300 fl., cuartir liber și 16 metri cubi lemne pentru încălzitul locuinței învățătorului.

5. Vama Buzeu, post de învățătoriu adjunct în cătunul Acriș, cu salariu de 200 fl, cuartir liber și lemnele necesari pentru încălzit.

6. Zagon, salariu 300 fl. din fond și repartitie, cuartir liber în edificiul școlei și lemnele trebuincioase.

Fiind posturile de sub 1, 3, și 6 împreunate cu cantoratul, dela reflectanți se cere desteritatea în cântări și tipicul bisericesc. Cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare, se vor așterne în termen deschis subsemnatului oficiu protopresbiterat.

Brețcu, (Bereczk) 9 Iulie 1894.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Treiscaunelor, în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Dimitrie Coltofean,
protopresbiter.

Nr. 522/894. [127] 3—3

CONCURS.

Devenind vacant un post învățătoresc la școala elementară gr. or., cu trei învățători din comuna Preșmer protopresbiteratul Brașovului, pentru ocuparea acestui post se escrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.”

Emolumentele:

1. Din cassa alodială în rate lunare anticipative 300 fl.

2. Bani de cuartir 40 fl.

3. Patru gălele vechi grâu 20 fl.
4. Un fânaș de un car de fân 10 fl.
5. Dela jumătate din familiile din parochie câte 20 cr. anual 10 fl. Suma 380 fl.

Alesul învățător va fi obligat a funcționa și ca cântăreț, având a ține strana tot a două săptămână, ér Dumineca și sârbătore totdeauna, a instrua în școala de repetițiune și a conduce cântările în școală și biserică.

Concurenții își vor așterne petițiunile lor instruite conform legilor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul sus indicat, fiind preferiți la alegere cei cu cunoștințe musicale temeinice.

Brașov, 21 Iunie 1894.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al Brașovului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

În absența Onor. domn
protopop actual

Bartolomeiu Baiulescu,
protopresbiter ca locuitor.

Nr. 227. [119] 3—3

CONCURS.

Pe temeiul venerabilei încuviințări consistoriale, dtdo 14 Aprile a. c. Nr. 2774 B., prin acesta se escrie concurs pentru întregirea parochiei Lunca cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 363 fl. v. a.

Petenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor din vigoare subsemnatului oficiu în termenul deschis.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Brad, la 21 Iunie, 1894.

Oficiul protopresbiterat gr. or al Zarandului.

Vasiliu Damian,
protopresbiter.

Nr. 391 1894 [140] 3—3

CONCURS.

Pe baza rezoluțiunei Preavenratului consistoriu archidieceșan din 24 Maiu a. c. Nr. 3088 B. pentru ocuparea postului vacant de paroch în parochia de clasa III, Nadăstia-inferiôră, din protopresbiteratul Hațegului, prin acesta se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în diarul „Telegraful Român”.

Venitele anuale împreunate cu acest post sunt 302 fl. 50 cr. v. a. statore în sinodul parochial estraordinariu din 6 Martiu 1894. st. v.

Informațiuni mai detaiate în afacerea acesta se pot primi dela subscrișul oficiu protopresbiterat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicile lor concursuale instruite conform normelor în vigoare la subscrișul oficiu protopresbiterat până la termenul mai sus indicat.

Oficiul protopresbiterat greco-oriental al tractului Hațegului, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Petroșeni, la 10 Iunie, 1894.

Avram Stanca,
adm. protopresb.

Nr. 74/894 [129] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de învățător devenit vacant la școala poporală elementară gr. or. din Brașovul vechiu, protopresbiteratul Brașovului se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salariu anual 300 fl. v. a. relut de cuartir precum și o parcelă din grădina scolară în mărime de 1/4 juger.

Învățătorul ales este dator a ține afară de prelegerile cotidiene pre-

scrise și prelegerile în școală de repetiție, a cânta în Dumineci și sârbători în strana stângă, a conduce pe scolari la biserică și a cânta cu ei cântările liturgice.

Doritorii de a ocupa postul acesta au a-și înainta cererile instruite conform normelor în vigoare la Preaonoratul oficiu protopresbiterat al Brașovului până la termenul sus indicat și a se presenta într-o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântările bisericesci.

Brașov, 19 Iunie, 1894.

Comitetul parochial dela biserică cu chramul sânteii Adormiri din Brașovul vechiu.

G. Perșinariu, **Ioan Moldovan,**
paroch și președinte. notar.

În conțelegere cu Preaonoratul domn protopresbiter.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Brașovului.

În absența onor. domn.
protopop actual

Bartolomeiu Baiulescu.

Ad. Nr. 232/894. [144] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor vacante dela școlile din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Turdei, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Agârbiciu cu salariu anual de 300 fl. din repartitie și fondul scolar, cuartir în edificiul școlei, lemne de foc, și grădină de legumi.

2. Hărăstăș, postul învățătoresc împreunat cu cel cantoral, cu salariu anual de 300 fl. și anume 190 fl. din repartitie 30 fl. didactu și 80 fl. venite cantoral, cuartir în edificiul școlei, lemne de foc și grădină de legumi.

3. Hidiș, cu salariu anual de 300 fl. din repartitie, cuartir în edificiul școlei și lemne de foc.

4. Soporul de câmpie, postul învățătoresc împreunat cu cel cantoral cu salariu anual de 300 fl. din repartitie, lada bisericeii și venitele cantoral, cuartir în edificiul școlei și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din acestea posturi, au a-și așterne cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare până la termenul susindicat oficiului protopresbiterat mai jos semnat și a se presenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Dacă concurentul la postul din Agârbiciu va fi apt a lucra în timp liber în cancelaria protopresbiterală, pentru acesta va primi onorar separat.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Turdei, (per Gyéres, în Agârbiciu) în conțelegere cu comitetele parochiali respective.

Agârbiciu, 15 Iulie 1894

Petru Roșca,
protopresbiter.

12705/894 Sz. [143] 2—2

Pályázati hirdetés.

Szebenvármegye törvényhatóságánál ujon rendszeresített évi 800 frt. fizetés és 150 frt. lakbérilletményével javadalmazott szolgabírói állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom a pályázni ohajtókat, hogy az 1883 évi I. tör.—ben előirt minősítést igazoló bizonylatokkal felszerelt kérvényeket folyó évi augusztus hó 15-éig közvetlenül Szebenvármegye Méltóságos főispánjához nyújtsák be.

Nagy-Szeben 1894 július hó 31 én.

alispán helyett:
Tobiás,
főjegyző.